Läsdiagnos med en ny klass

Gemensam och enskild läsning. Strategier för att förstå, tolka och analysera texter från olika medier. Att urskilja texters budskap, tema och motiv samt deras syfte, avsändare och sammanhang - Svenska/Svenska som andraspråk, Årskurs 7-9

Syfte

Få en överblick hur klassens elever läser.

Läraren reflekterar

Den här lässtunden genomför jag oftast under min planeringstid. När första veckans kaos lugnat ned sig finns det ofta en lucka innan rättningshögarna växer. Jag gör upp med andra undervisande lärare om och när det passar att jag lånar eleverna enskilt under en kort stund. Det tar fem-tio minuter per elev att läsa och prata om texten. Jag brukar hinna omkring åtta elever på en timme.

Exemplet med Alex Dogboy har jag gjort med nya sjuor, men den texten funkar även för mellanstadiets elever. Det går såklart att ta vilken bok eller text som helst utifrån vilken svårighetsgrad som är lämplig för elevgruppen.

Metod

Eleverna läser högt för mig ur bokens inledande två sidor. Jag lyssnar och antecknar mina fynd. Efteråt ställer jag några frågor om den lästa texten.

Läsprotokoll

Jag använder skalan 1-5, där 1 är mycket under normalt, 3 normalprestation och 5 mycket över. Läsprotokollet finns som PDF under bilden. Meningarna och de fetmarkerade orden på bilden är hämtade från bokens första rader. Här finns en länk till redigerbar fil som kan kopieras eller laddas ned.

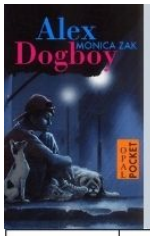

Pojken som kallades Dogboy satt på slänten till stadens **illaluktande** flod. Ett svart, **ostyrigt** hår stack fram under en röd **basebollkeps**, byxorna var smutsiga och tröjan för stor. /.../ Den stora hunden viftade **oavbrutet** upp mot pojkens ansikte. Då och då viftade hunden på svansen, den yviga svansen smällde **rytmiskt** mot den torra marken.

NAMN	illaluktande	ostyrigt	baseballkeps	oavbrutet	rytmiskt	andra ord	lästeknik	prosodi	självrätta	återberätta	analysera
							F S	B I			
							F S	B I			
							F S	B I			
							F S	B I			
							F S	B I			
							F S	B I			
							F S	B I			
							F S	B I			

SVÅRLÄSTA ORD De utvalda orden brukar många elever ha svårigheter med. De läser fel eller tvingas ljuda (tyst eller högt). En del läser i stavelser. Jag noterar hur de ljudar eller avdelar ordet och eventuellt läser fel, till exempel ”rym-diskt”. Jag gör också en uppskattning på en skala 1-5 hur läsningen av orden flyter:

- 1-2 = ljudar/läser i stavelser
- 3=läser ordet (långsamt)
- 4-5=läser med flyt

LÄSTEKNIK En generell bedömning av läsflytet (F i protokollet) på skalan 1-5:

- 1-2 = ljudar, läser i stavelser, stopp i läsningen
- 3 = enstaka stopp
- 4-5 = läsflyt

SKILJETECKEN Hur hanterar eleven punkt, kommatecken och frågetecken? (S i protokollet)

PROSODI Betoning (B) och intonation (I).

SJÄLVRÄTTA Läser eleven fel, eller inte? Vad gör eleven när ett ord blir fel? När eleven hoppar över en rad? När intonationen blir fel? Hur ofta rättar eleven sina läsfel?

ÅTERBERÄTTA Jag ställer frågor där svaren finns i texten:

- Var sitter pojken?
- Vad har han på sig?
- Vad vet du om pojkens skor?
- Vad har pojken omkring sig?
- Hur ser de (hundarna) ut?
- Vad brukar han göra med dem?

ANALYSERA Jag ställer frågor där svaren finns på olika ställen i texten:

- Pojken säger ”Jag hade fått nog”. Vad menar han med det?
- Varför bränner han upp fotografierna av sina föräldrar?
- Hur har pojken det? Hur mår han?

Lgr22 Syfte

Förmåga att läsa och analysera skönlitteratur och andra texter för olika syften.

Centralt innehåll*

Gemensam och enskild läsning. Strategier för att förstå, tolka och analysera texter från olika medier. Att urskilja texters budskap, tema och motiv samt deras syfte, avsändare och sammanhang. Att urskilja innehåll som kan vara direkt uttalat eller indirekt uttryckt i texten.

Betygskriterier*

CC BY NC SA

Eleven läser skönlitteratur och sakprosatexter med **mycket gott** flyt och visar **mycket god** läsförståelse. Dessutom sammanfattar eleven olika texter med mycket god säkerhet. Eleven för **välutvecklade** resonemang om innehållet i olika texter. Eleven visar också **mycket goda** kunskaper om skönlitteratur och de sammanhang som olika verk har tillkommit i.

* årskurs 7-9

CC BY NC SA